

MAGYAR ORVOSOK SZAKSZERVEZETE

Elnök: Dr. Elek Norbert
Alelnök: Dr. Kucsinka Katalin
Dr. Tóth Judit Mária

Felügyelőbizottság elnök: Dr. Dóbi István
tag: Dr. Hadik György
Dr. Tornai Zoltán

Prof. Dr. Kásler Miklós úr részére
emberi erőforrások minisztere

Prof. Dr. Horváth Ildikó úrnő részére
egészségügyért felelős államtitkár

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Budapest
Akadémia u. 3.
1054

Tisztelt Miniszter Úr!

Tisztelt Államtitkár Asszony!

Az elmúlt időszakban hazánkban is rendkívül felgyorsultak az események az új típusú koronavírus járvány kapcsán.

Úgy gondoljuk, hogy nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy hatalmas köszönet és elismerés illeti az orvosok és más egészségügyi és egészségügyben dolgozók áldozatos munkáját, különösen a koronavírus járvány elhárításában tett erőfeszítéseiket.

Tagjaink képviselőiként tehát kérjük a Kormányt,

- biztosítsa intézményi szinten is a járványhelyzet kezeléséhez szükséges forrásokat,
- folyamatosan biztosítsa a biztonságos munkavégzés személyi- és tárgyi feltételeit,
- biztosítson kiemelt díjazást a fertőző betegek ellátásában részt vevő dolgozóknak,
- a munkahelyi operatív testületek munkájába vonják be a helyi érdekképviseleteket,
- tájékoztassa az egészségügyi és egészségügyben dolgozókat a járványhelyzet miatt eltérő munkavégzés részletes szabályairól és díjazásáról,
- az operatív testületeken keresztül folyamatosan tájékoztassa az egészségügyi dolgozókat a helyi járványügyi helyzetről és a kidolgozott eljárásrendekről,
- biztosítsa az ellátásban részt vevők családjainak védelmét, egzisztenciális biztonságát és az ehhez szükséges forrást,
- fokozottan ellenőrizze az egészségügy területén működő szolgáltatókat a járványügyi előírások ismeretével és betartásával kapcsolatban.

A szakszervezetünkhöz érkező munkavállalói megkeresések alapján a fenti pontok vonatkozásában **konzultációt** kezdeményezünk.

Tagjainkra a jelenlegi helyzetben rendkívül nagy teher és felelősség hárul. A dolgozókra nehezedő nyomást nagymértékben fokozza a bizonytalanságból fakadó kiszolgáltatottság érzése. Az egészségügyi és egészségügyben dolgozóktól elvárható fegyelmezett munkavégzéséhez elengedhetetlen, hogy az őket leginkább aggasztó kérdésekre **hiteles**

forrásból mielőbb minden lényeges körülményre kiterjedő, számukra is megnyugtató választ kapjanak.

A Magyar Orvosok Szakszervezete az Mt. 272.§ (1) és (4) bekezdéseiben rögzített (tájékoztatási és tájékoztatás kérési) szakszervezeti jogok érvényesülése érdekében fontosnak tartja, hogy a feltett kérdésekre soron kívül választ kapjon, hogy a tagjainkat megfelelően tudjuk tájékoztatni az őket érintő munkaviszonyukkal, közalkalmazotti jogviszonyukkal összefüggő gazdasági, szociális érdekeikkel összefüggésben felvetett kérdéseikre.

Nem lehet eleget hangsúlyozni, hogy elsődleges az egészségügyi dolgozók életének, egészségének védelme, hiszen nélkülük az ellátórendszer összeomlik, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az élvonalban dolgozók a rájuk háruló hatalmas terhelésnek és felelősségnek megfelelően támogatva és megbecsülve érezzék magukat.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a helyzetnek megfelelően alakul majd a szabályozás, és fel kell készülni a rendkívüli helyzetekre is, de sokkal nyugodtabban tudnak készülni a dolgozók, ha a lehetőségekhez képest tudják, mire számíthatnak, illetve kérjük, hogy az érdekképviselet bevonásával hozzák meg az intézkedéseket!

Összegyűjtöttük tehát a leggyakoribb témaköröket és konkrét kérdéseket, melyekre a konzultáció keretében mihamarabb szeretnénk válaszokat kapni.

1. Munkaidő/Munkarend kérdései

- 1.1. Előreláthatóan a fertőzött betegekkel foglalkozó orvosoknak/egészségügyi személyzetnek milyen munkarendben kell majd dolgoznia?
- 1.2. Maximum mennyi munkára kötelezhetőek/mi jelenleg az elrendelhető rendkívüli munka felső határa?
- 1.3. A teljesítendő műszakok között hazamehetnek, vagy számukra „karanténzállást” biztosítanak?
- 1.4. Amennyiben a kórházi szállásokon kell maradniuk, legfeljebb mennyi távollét rendelhető el távol az otthonuktól, családjuktól?

2. Szabadidő/Pihenőidő – otthon/munkahelyen

- 2.1. A rendkívüli munka idején mennyi pihenőidő jár a dolgozóknak a munkahelyen, illetve két műszak között?
- 2.2. A két műszak közötti pihenőidőt otthon/kórházban kijelölt helyen/átmeneti szálláson kell majd eltölteni?

3. Rendkívüli munkavégzés elrendelése/mentesség

3.1. Tagjainkat nagyon aggasztja, hogy nem tudják, hogy az egyes különleges élethelyzetekben (pl. kisgyermekes, GYED-en, GYES-en lévő szülők) lévő munkavállalók rendkívüli munkavégzés céljából berendelhetőek lesznek-e.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 54. § (1) bekezdése szerint mentesülnek ilyen esetben az állampolgárok a polgári védelmi kötelezettség alól.

Mire számíthatnak az egészségügyi és egészségügyben dolgozók ebben a rendkívüli helyzetben?

Mi az álláspont IVF kezelés alatt álló nők esetén, amikor a várandósság még nem kimutatható?

3.2. A tegnapi napon megjelent rendkívül fontos utasítás értelmében fokozottan védeni kell a 65 éven felüli egészségügyi dolgozókat.

Kérjük a szíves tájékoztatásukat arra vonatkozóan is, hogy a különböző, a betegség súlyosabb lefolyása szempontjából magasabb kockázatot jelentő betegségekkel élő dolgozókat megilleti-e a fokozott védelem, és az miben áll?

(Ideértve, de nem kizárólag: autoimmun betegségek, szervtranszplantáció utáni állapot, cukorbetegség, asthma/COPD stb. eseteit.)

Kérésünk az, hogy minden veszélyeztetett kolléga kapja meg az őket illető maximális védelmet!

4. Rendkívüli munka díjazása – veszélyességi pótlék

Kérjük, biztosítsák, hogy a rendkívüli munkát végző, fertőző betegekkel érintkező, élvonalban dolgozók országosan, egységesen méltó fizetést/pótlékot kapjanak, amitől az egyes kórházak legfeljebb csak felfelé térhessenek el!

5. Kórházi szállás/karantén az egészségügyi dolgozók számára

Sajnos valószínűleg egyre több egészségügyi dolgozó kerül majd karanténba, illetve elkülönített szállásra lesz szükségük.

Kérjük, tegyenek meg mindent, hogy méltó szállást és megfelelő ellátást kapjanak az élvonalban dolgozók!

6. Az egészségügyi dolgozók gyermekeinek elhelyezése

- 6.1. Mire számíthatnak az egészségügyi dolgozók, most, hogy bezárnak a bölcsődék/óvodák/iskolák, amennyiben nem tudják megoldani a gyermekfelügyelet?
- 6.2. Milyen központi intézkedések várhatóak arra vonatkozóan, hogy segítsék a „kulcsfontosságú” dolgozók gyermekeinek napközben elhelyezését?
- 6.3. Milyen intézkedésekre számíthatnak a dolgozók, a gyermekfelügyelet tekintetében, amennyiben az egyedülálló szülő/gondviselő vagy akár mindkét szülő karanténba kerül?

7. A rendkívüli helyzet hatása a rezidensképzésre

Rezidens, és szakorvosjelölt tagjaink számos kérdést tettek fel a járványhelyzet szakorvosképzésre gyakorolt hatására, szakvizsgák esetleges elmaradására/csúszására vonatkozóan.

7.1. Ha a szakorvosjelölt visszahívásra/átirányításra kerül a külső gyakorlati helyéről, tehát eltér a szakképzési tervétől, akkor előreláthatóan a szakképzési ideje meghosszabbodik a kiesett idővel?

- 7.2. Ha nem a képzési terv szerint teljesülnek a gyakorlatok, felfüggesztésre kerülhetnek az ösztöndíjak pl. Markusovszky ösztöndíj?
Ebben az esetben jelentős jövedelemtől esnének el a – gyakran családfenntartó – fiatal orvosok!
- 7.3. A rezidensek/szakorvosjelöltek gyakran más városban is töltenek el gyakorlatot (pl. klinikán töltendő kötelező gyakorlatok esetén), és a lakhatással kapcsolatban extra költségeik merülnek fel (albérlet stb.). Visszarendelés esetén – az aláírt lakásbérleti szerződések alapján – fennáll az albérletfizetési kötelezettségük, ez jelentős plusz kiadást jelenthet!

A szakorvosképzést illető további kérdések, problémák szisztematikus gyűjtését megkezdjük a Magyar Rezidens Szövetséggel közösen.

8. Egészségügyi dolgozók külföldi utazásának tilalma

Ez a rendelkezés nagyon sok tagunkat közvetlenül érinti/érintette. Természetesen a járvány miatt már csak a józan ész alapján sem utaznának fertőzött területre – és vis major kivételével sehova – a dolgozók, jelenleg az elsődleges a védekezés.

Mi a helyzet azonban azokkal, akik már hosszú hónapokkal ezelőtt lefoglalták, befizették utazásaikat, akár egy egész év munkájának (ügyeletekkel, túlórakkal együtt) minden megtakarítása veszne most el?

Előreláthatóan ez a válsághelyzet sokakat anyagilag is rosszul fog érinteni. Ugyanakkor az egészségügyi dolgozók már így is rengeteg áldozatot hoznak és hoztak munkájuk során. Nem várható el, hogy ebben a rendkívüli helyzetben egyedül ők viseljék az anyagi terhet, ami a járvány miatt elrendelt kiutazási tilalomnak köszönhető.

Kérésünk tehát az, hogy garantálják, hogy az érintett dolgozók megfelelő kártérítést/kártalanítást kapnak majd!

Kiutazás munka/rendkívüli helyzet céljából (pl. haldokló közeli hozzátartozó stb.)

- Várható, hogy engedélyeznek kiutazásokat rendkívüli egyéni élethelyzetekre való tekintettel?
- Mi a helyzet azokkal az egészségügyi dolgozókkal, akik külföldön dolgoznak, de Magyarországon laknak, és rendszeresen ingáznak a munkahelyükre pl. Ausztriába?
- Mi a helyzet azokkal a magyar állampolgárságú egészségügyi dolgozókkal, akik életvitelszerűen külföldön élnek, és az elmúlt időszakban hazalátogattak – ugyanakkor külföldön van rendelkezésre állási kötelezettségük?

9. Munka megtagadásának kérdése

Különböző ellátási helyekről érkeznek a jelzések a kollegáktól, hogy nem áll a rendelkezésükre megfelelő egyéni védőfelszerelés, ezért többen úgy gondolják, hogy ebben az esetben – a közvetlen vezetőknek tett többszöri jelzést követően – a munkavégzés megtagadásának különböző lépéseihez kell folyamodniuk a saját és betegek védelmében. A Munka törvénykönyve (Mt.54 § (1) bekezdés) szerint a munkavállaló köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy egészségét vagy a környezetet közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Továbbá az Mt. 54.§ (2) bekezdése alapján az utasítás

megtagadására az is lehetőséget ad, ha annak teljesítése a munkavállaló saját életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné.

A megítélésünk szerint veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges biztonsági berendezések, az egyéni védőeszközök működésképtelensége, illetve hiánya is.

Egyértelmű rendelkezésre, szabályozásra van szükség arra vonatkozóan, hogy a fent hivatkozott Mt. rendelkezések a jelenlegi veszélyhelyzetben is alkalmazhatóak-e? Amennyiben nem alkalmazhatóak, akkor **az élet és testi épség megóvásához szükséges intézkedéstől való eltérésből eredő károsodásért ki viseli a felelősséget?** Pontos, világos rendelkezést, munkaügyi szabályozást igényel a megítélésünk szerint, hogy ebben a veszélyhelyzetben az egészségügyi dolgozók milyen esetben tagadhatják meg a az utasítást, a munkavégzést?

Nyomatékosan kérjük, hogy tegyenek meg mindent, hogy az egészségügyi dolgozók megkapják a megfelelő egyéni védőfelszerelést, illetve a megfelelő tájékoztatást és képzést is a védőeszközök használatáról.

Tekintettel arra, hogy a fentebb részletezett kérdések több orvos, egészségügyi és egészségügyben dolgozó számára komoly bizonytalanságot okoznak, **tisztelettel kérjük Miniszter Urat, hogy már az egyes részkérdésekre is mielőbb adjon választ, hogy azokat mielőbb közvetíthessük a kollegák felé.**

Kérjük továbbá, hogy jelöljenek ki szakszervezetünk számára az EMMI munkatársai közül egy közvetlen kapcsolattartót is, hiszen a minisztériumot is tehermentesíti, ha tagjaink hozzánk fordulnak kérdéseikkel, és nem egyesével közvetlenül a minisztériumhoz.

Együttműködő gyors és megnyugtató válaszukat előre is köszönjük a MOSZ tagok nevében.

Budapest, 2020. 03. 16.

Tisztelettel:

dr. Elek Norbert s.k.
elnök

Magyar Orvosok Szakszervezete